

ကုန်းဘောင်ခေတ်ကျောက်စာများမှ အထူးပြုနာမ်ပုဒ်များဖွဲ့စည်းပုံ လေ့လာချက်

ခင်ခင်လတ်*

စာတမ်းအကျဉ်း

ဤစာတမ်းတွင် ကုန်းဘောင်ခေတ် (မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၁၁၄ မှ ၁၂၄၇ အထိ) မြန်မာကျောက်စာများမှ ကျောက်စာအချပ် (၂၀)ကို အလေ့လာခံနယ်ပယ် အဖြစ် သတ်မှတ်ခဲ့ပါသည်။ ဤအလေ့လာခံကျောက်စာများမှ အထူးပြုနာမ်ပုဒ် များ၏ ဖွဲ့စည်းပုံကို ဘာသာဗေဒနည်းဖြင့် လေ့လာခဲ့သည်။ လေ့လာရာ တွင်လည်း အခြေခံသဒ္ဒါယူနစ် ငါးမျိုးဖြစ်သော ဝါကျ၊ ဝါကျခွဲ၊ ပုဒ်၊ စကားလုံး၊ ရုပ်ရင်း ဟူသော အဆင့်ငါးမျိုးရှိရာ ပုဒ်အဆင့် ဖြစ်သော အပိုင်းမှ အထူးပြုနာမ်ပုဒ်များ ဖွဲ့စည်းပုံအကြောင်းကို သရုပ်ဖော်ဘာသာဗေဒနည်းဖြင့် လေ့လာဆန်းစစ် တင်ပြထားပါသည်။

သော့ချက်ဝေါဟာရများ - အထူးပြုနာမ်ပုဒ်၊ နာမ်အထူးပြု၊ ဦးဆောင်နာမ်၊ နာမ်ဝိဘတ်၊ ပစ္စည်း။

နိဒါန်း

ဤစာတမ်းတွင် ကုန်းဘောင်ခေတ်ကျောက်စာများရှိ ‘အထူးပြုနာမ်ပုဒ်များ’ ဖွဲ့စည်းထားပုံကို ဘာသာဗေဒနည်းဖြင့် လေ့လာတင်ပြခဲ့ပါသည်။ မြန်မာသက္ကရာဇ် (၁၁၁၄ မှ ၁၂၄၇) အထိ မြန်မာကျောက်စာများမှ အထူးပြုနာမ်ပုဒ်များ ဖွဲ့စည်း ထားပုံကို ‘အထူးပြုနာမ်ပုဒ်များဟူသည်’ နှင့် ‘ကုန်းဘောင်ခေတ်ကျောက်စာများရှိ အထူးပြုနာမ်ပုဒ်များ ဖွဲ့စည်းပုံ’ ဟူ၍ အပိုင်း(၂)ပိုင်းခွဲကာ လေ့လာတင်ပြထား ပါသည်။

ကုန်းဘောင်ခေတ် မြန်မာကျောက်စာများမှ ကျောက်စာအချပ် (၂၀)ကိုသာ အလေ့လာခံနယ်ပယ်အဖြစ် သတ်မှတ်၍ ဤအလေ့လာခံကျောက်စာများမှ အထူးပြု နာမ်ပုဒ်များ၊ ဖွဲ့စည်းထားပုံကိုလည်း ကဏ္ဍ(၃)ခုခွဲကာ လေ့လာတင်ပြခဲ့ပါသည်။ အလေ့လာခံ သဒ္ဒါအမျိုးအစားဖြစ်သော နာမ်၊ ကြိယာ၊ ဝိဘတ်တို့ကို အခြေခံ၍ အထူးပြုနာမ်ပုဒ်များကိုလည်း သဒ္ဒါစည်းကမ်းအရ မည်သို့ ဖွဲ့စည်းထားပုံကိုလည်း လေ့လာဆန်းစစ်တင်ပြခဲ့ပါသည်။ အလေ့လာခံ ကုန်းဘောင်ခေတ် ကျောက်စာများ စာရင်းနှင့် အထူးပြုနာမ်ပုဒ်များ၏ အကြိမ် အရေအတွက်ကိုသာ ဖော်ပြထားရှိခဲ့ပြီး

* ဒေါ်ကထိက၊ မြန်မာစာပေ၊ ရန်ကုန်ပညာရေးတက္ကသိုလ်

ဖော်ပြထားရှိခြင်း မရှိခဲ့သော အထူးပြုနာမ်ပုဒ်များကို နောက်ဆက်တွဲတွင် ဆက်လက် ဖော်ပြသွားပါမည်။

၁။ အထူးပြုနာမ်ပုဒ်ဟူသည်

‘အထူးပြုနာမ်ပုဒ်’^၁ ဆိုသည်မှာ နာမ်အထူးပြုစကားလုံးတစ်ခု၊ တစ်ခုထက် ပိုသော အထူးပြုစကားလုံးများနှင့် ဖွဲ့စည်းထားသော စကားလုံးအစုအဝေးကို ခေါ်သည်။ ယင်းစကားလုံးအစုအဝေးတွင် ပါဝင်သော စကားလုံးများအနက် အနည်းဆုံး စကားလုံး တစ်ခုသည် ‘ဦးဆောင်နာမ်’^၂ ဖြစ်ရမည်။ ယင်းဦးဆောင်နာမ်၏ ရှေ့တွင်လည်းကောင်း၊ ဦးဆောင်နာမ်၏ နောက်တွင်လည်းကောင်း၊ ဦးဆောင်နာမ်၏ ရှေ့ရော နောက်၌ပါ လည်းကောင်း ‘နာမ်အထူးပြု’^၃ များ အကန့်အသတ်မရှိ ပါဝင်နိုင်ပါသည်။ ယင်းစကားလုံးအစုအဝေး၏ နောက်ဆုံးနေရာတွင် ‘နာမ်ဝိဘတ်’^၄ ပါသည်လည်းရှိ၍ မပါသည်လည်း ရှိနိုင်ပါသည်။ ယင်းကို ပုံသေနည်းဖြင့် ပြလျှင်-

အထူးပြုနာမ်ပုဒ် → နာမ်အထူးပြု... + ဦးဆောင်နာမ် နာမ်အထူးပြု... ± နာမ်ဝိဘတ်
ဟူ၍ ပြနိုင်သည်။ သင်္ကေတဖြင့် ပြရလျှင်-

$$MN \rightarrow \pm \text{adj} \dots + \text{hn} \pm \text{adj} \dots \pm \text{np}$$

ဟူ၍ ပြနိုင်ပါသည်။

၁။ ၁။ ကျောက်စာများရှိ အထူးပြုနာမ်ပုဒ်များ ဖွဲ့စည်းပုံ

နာမ်အထူးပြုများကို အခြေခံ၍ ကျောက်စာများရှိ အထူးပြုနာမ်ပုဒ်များကို ဖွင့်ဆိုသတ်မှတ်ရာတွင် အထူးပြုနာမ်ပုဒ်တစ်ခု၌-

(က) ဦးဆောင်နာမ်တစ်ခု ပါရှိရမည်။ ဦးဆောင်နာမ်နောက်တွင် နာမ်ဝိဘတ် ပါသည်လည်း ရှိ၍ မပါသည်လည်း ရှိနိုင်ပါသည်။

^၁ Modifier noun

^၂ head noun

^၃ adjectival

^၄ Noun particle

- (ခ) ဦးဆောင်နာမ်၏ရှေ့တွင် အနည်းဆုံး နာမ်အထူးပြုတစ်ခု ပါရှိသည်။
နာမ်အထူးပြုပုဒ်၏ နောက်တွင် ပုဒ်ဖြစ်ကြောင်းပြပစ္စည်း ပါသည်လည်း
ရှိ၍ မပါသည်လည်း ရှိနိုင်ပါသည်။
- (ဂ) နာမ်အထူးပြုသည် ဦးဆောင်နာမ်၏ ရှေ့တွင်သာမက နောက်တွင်လည်း
တစ်ပြိုင်နက် ရှိနိုင်ပါသည်။
- (ဃ) အထူးပြုနာမ်ပုဒ်တစ်ခုတွင် ဦးဆောင်နာမ် တစ်ခု ပါဝင်ပြီး နာမ်အထူးပြု
တို့မှာ တစ်ခုထက်မက နှစ်ခု သုံးခု လေးခု ငါးခု စသည်ဖြင့် ပါရှိ
နိုင်သည်။

ထိုဖွဲ့စည်းပုံကို ပုံသေနည်းထုတ်၍ သင်္ကေတဖြင့် ဖော်ပြရလျှင်-

အထူးပြုနာမ် → $\pm$ နာမ်အထူးပြု... + ဦးဆောင်နာမ် $\pm$ နာမ်အထူးပြု... $\pm$ နာမ်ဝိဘတ်
ဟူ၍ ပြနိုင်သည်။ သင်္ကေတဖြင့်ပြရလျှင်-

$MN \rightarrow \pm \text{adj} \dots + \text{hn} \pm \text{adj} \dots \pm \text{np}$

ဟူ၍ ဖြစ်ပါသည်။ ဖော်ပြပါဖွဲ့စည်းပုံအရ အလေ့လာခံကျောက်စာများရှိ အထူးပြု
နာမ်ပုဒ်များ၏ ဖွဲ့စည်းထားပုံကို လေ့လာတင်ပြပါမည်။

၂။ ကုန်းဘောင်ခေတ် ကျောက်စာများရှိ အထူးပြုနာမ်ပုဒ်များ ဖွဲ့စည်းပုံ

အလေ့လာခံကျောက်စာများရှိ အထူးပြုနာမ်ပုဒ်များအတွင်း ပါဝင်ဖွဲ့စည်း
ထားသော ဦးဆောင်နာမ်ကို အထူးပြုထားသည့် နာမ်အထူးပြုများ၏ ဖွဲ့စည်းပုံကို
ဖော်ပြရာတွင်-

- (၁) ဦးဆောင်နာမ်၏ ရှေ့မှ နာမ်အထူးပြုပါသော အထူးပြုနာမ်ပုဒ်များ
- (၂) ဦးဆောင်နာမ်၏ နောက်မှ နာမ်အထူးပြုပါသော အထူးပြုနာမ်ပုဒ်များ
- (၃) ဦးဆောင်နာမ်၏ ရှေ့နှင့်နောက်မှ နာမ်အထူးပြုပါသော အထူးပြု
နာမ်ပုဒ်များ

ဟူ၍ ဖော်ပြပါမည်။

အလေ့လာခံ ကျောက်စာများရှိ အထူးပြုနာမ်ပုဒ်များတွင် ပါဝင်သော နာမ်
အထူးပြုများကို ဖော်ပြရာတွင် ဦးဆောင်နာမ်ကို အထူးပြုပုံအရ အရေအတွက်အလိုက်

ဖော်ပြသွားပါမည်။ အထူးပြုနာမ်ပုဒ်တစ်ခုတွင် ဦးဆောင်နာမ်ကို အထူးပြုနိုင်သော နာမ်အထူးပြုသည် အရေအတွက် တစ်ခုမက ပါရှိနိုင်ပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ နာမ်အထူးပြုများကို အရေအတွက်အလိုက် ဖော်ပြရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

၂၊ ၁။ ဦးဆောင်နာမ်၏ ရှေ့မှ နာမ်အထူးပြုပါသော အထူးပြုနာမ်ပုဒ်များ

ဤအထူးပြုနာမ်ပုဒ် ဖွဲ့စည်းပုံတွင် ဦးဆောင်နာမ်သည် တစ်ခုသာ ပါရမည် ဖြစ်သည်။ ဦးဆောင်နာမ်၏ရှေ့မှ အထူးပြုသော နာမ်အထူးပြုသည် တစ်ခုမက နှစ်ခု၊ သုံးခု စသည်ဖြင့် ပါဝင်နိုင်သည်။ ဦးဆောင်နာမ်၏နောက်တွင် နာမ်ဝိဘတ် ပါသည်လည်း ရှိသည်။ မပါဘဲနှင့်လည်း ရှိနိုင်သည်။ ယင်းဖွဲ့စည်းပုံကို ပုံသေနည်းထုတ်၍ သင်္ကေတဖြင့် ပြရသော်-

အထူးပြုနာမ်ပုဒ် → နာမ်အထူးပြု... + ဦးဆောင်နာမ် ± နာမ်ဝိဘတ်

MN → adj ... + hn ± np

ဟူ၍ ဖော်ပြပါမည်။ ယင်းဖွဲ့စည်းမှုအတိုင်း အလေ့လာခံကျောက်စာများမှ အထူးပြု နာမ်ပုဒ်များကို အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြထားပါသည်။

၂၊ ၁၊ ၁။ ဦးဆောင်နာမ်၏ရှေ့တွင် နာမ်အထူးပြုတစ်ခုနှင့် ဦးဆောင်နာမ် နောက်တွင် နာမ်ဝိဘတ်ပါသော အထူးပြုနာမ်ပုဒ်များ

အထူးပြုနာမ်ပုဒ်များ ဖွဲ့စည်းပုံတွင် ဦးဆောင်နာမ်၏ရှေ့တွင် နာမ်အထူးပြု တစ်ခုပါရှိပြီး ဦးဆောင်နာမ်၏နောက်တွင် နာမ်ဝိဘတ် ပါဝင်ဖွဲ့စည်းထားသည်။ ယင်းဖွဲ့စည်းပုံကို ပုံသေနည်းထုတ်၍ သင်္ကေတဖြင့် ဖော်ပြရလျှင်-

အထူးပြုနာမ်ပုဒ် → နာမ်အထူးပြု + ဦးဆောင်နာမ် + နာမ်ဝိဘတ်

MN → adj + hn + np

ဟူ၍ ဖော်ပြပါသည်။ ဦးဆောင်နာမ်ရှေ့မှ နာမ်အထူးပြုတစ်ခုနှင့် ဦးဆောင်နာမ် နောက်မှ နာမ်ဝိဘတ် ပါဝင်ဖွဲ့စည်းပုံကို အလေ့လာခံကျောက်စာတို့တွင် အောက်ပါ အတိုင်း တွေ့ရသည်။

- မုတ်ဆိုင်ဘိုင်မည်သောရွာကိုဝ် ရှေး၊ စာ-၁၄၊ က-၉
 - မုတ်ဆိုင်ဘိုင်မည်သော adj
 - ရွာ hn
 - ကိုဝ် np
- အမင်မင်တိုင်၏အရှင် ရာဇာဓိပတိဖြစ်တော် မူသော အလောင်းမင်းတရားကြီးသည် ရှေး၊ စာ-၁၄၊ က-၁၂
 - အမင်မင်တိုင်၏အရှင်ရာဇာဓိပတိ adj
ဖြစ်တော်မူသော
 - အလောင်းမင်းတရားကြီး hn
 - သည် np
- ငါဘုရားဇယ်ကိုယ်စားဖြစ်သင် မွယ်တ်ဓာတ်တ် တို့သည် ရှေး၊ စာ-၂၄၊ က-၂၆
 - ငါဘုရားဇယ်ကိုယ်စားဖြစ်သင် adj
 - မွယ်တ်ဓာတ်တ်တို့ hn
 - သည် np
- အဆုံးစွန်သင် နိဗ္ဗာန်ပြည်ကို မြင်တ်မူသင် တုရားသခင်သည် ရှေး၊ စာ-၂၅၊ က-၂၆
 - အဆုံးစွန်သင် နိဗ္ဗာန်ပြည်ကို adj
မြင်တ်မူသင်
 - တုရားသခင် hn
 - သည် np

- ထူးမြတ်စွာသော တရားတော်ကို ရှေး၊ စာ-၄၆၊ က-၅၀
- ထူးမြတ်စွာသော adj
- တရားတော် hn
- ကို np

အထက်ဖော်ပြပါ ဦးဆောင်နာမ်၏ ရှေ့တွင် နာမ်အထူးပြုတစ်ခုနှင့် ဦးဆောင်နာမ်၏ နောက်တွင် နာမ်ဝိဘတ် ပါဝင်သော အထူးပြုနာမ်ပုဒ်များ ဖွဲ့စည်းပုံကို အလေ့လာခံကျောက်စာတို့တွင် (၃၉)ကြိမ် အသုံးပြုရေးထိုးထားသည်။ ဖော်ပြပါ ကျန်ရှိနေသော အထူးပြုနာမ်ပုဒ်အဖွဲ့များကို နောက်ဆက်တွဲတွင် ဖော်ပြပါမည်။

၂၊ ၁၊ ၂။ ဦးဆောင်နာမ်၏ ရှေ့တွင် နာမ်အထူးပြု နှစ်ခု နှင့် ဦးဆောင်နာမ်၏ နောက်တွင် နာမ်ဝိဘတ်ပါသော အထူးပြုနာမ်ပုဒ်များ

အထူးပြုနာမ်ပုဒ်များ ဖွဲ့စည်းပုံတွင် ဦးဆောင်နာမ်၏ရှေ့တွင် နာမ်အထူးပြု နှစ်ခုနှင့် ဦးဆောင်နာမ်၏နောက်တွင် နာမ်ဝိဘတ်ပါရှိသော ဖွဲ့စည်းထားပုံကိုလည်း တွေ့ရသည်။ ယင်းဖွဲ့စည်းပုံကို ဘာသာဗေဒအရ ပုံသေနည်းထုတ်၍ သင်္ကေတဖြင့် ဖော်ပြရသော်-

$$\text{အထူးပြုနာမ်ပုဒ်} \rightarrow \text{နာမ်အထူးပြု}^{၁-၂} + \text{ဦးဆောင်နာမ်} + \text{နာမ်ဝိဘတ်}$$

$$\text{MN} \rightarrow \text{adj}^{1-2} + \text{hn} + \text{np}$$

ဟူ၍ ဖော်ပြပါမည်။ အလေ့လာခံကျောက်စာတို့တွင်လည်း ဤသို့သော ဖွဲ့စည်းမှုကို တွေ့ရှိရသည်။

- ဓမ္မုဒ္ဓိပါတစ်ကျွန်းလုံး၌ ရှိသော ၈၄၀၀၀ သော ထီးဆောင်းမင်းတို့သည် ရှေး၊ စာ-၂၀၊ က-၂၅
- ဓမ္မုဒ္ဓိပါတစ်ကျွန်းလုံး၌ ရှိသော adj
- ၈၄၀၀၀ သော adj
- ထီးဆောင်းမင်းတို့ hn
- သည် np

- မြတ်သောနှလုံးတော်ဟိသော သီရိ သုဓမ္မမဟာ ရှေး၊ စာ-၃၅ ၊ က-၃၆
ရာဇာဓိပတိအမည်တော်ရှိသော မင်းတရားကြီးသည်
 - မြတ်သောနှလုံးတော်ဟိသော adj
 - သီရိသုဓမ္မမဟာရာဇာဓိပတိ adj
အမည်တော်ရှိသော
 - မင်းတရားကြီး hn
 - သည် np
- အောင်သူတိုင် အဓိပတိဖြစ်သော ငါဘုရား၏ ရှေး၊ စာ-၇၇ ၊ က-၉
သာသနာတံကို ခြီးမြှင့် ပြုစု သင်
မင်းဧကရာဇ်တိုင်သည်
 - အောင်သူတိုင် အဓိပတိ ဖြစ်သော adj
 - ငါဘုရား၏ သာသနာတံကို ခြီးမြှင့်ပြုစုသင် adj
 - မင်းဧကရာဇ်တိုင် hn
 - သည် np
- နတ်နန်းဗိမာန်နှင့်တူသင် ရွှေနန်းရွှေဘုံမှ ရှေး၊ စာ-၉၅ ၊ က-၁၆
ပဒုမာနှင့် တူသင်စက်စုံ ရွှေဏ္ဍာပွင့်ကို
 - နတ်နန်းဗိမာန်နှင့်တူသင် adj
 - ရွှေနန်းရွှေဘုံမှ ပဒုမာနှင့်တူသင် adj
 - စက်စုံရွှေဏ္ဍာပွင့် hn
 - ကိုက် np

အထက်ဖော်ပြပါ နာမ်အထူးပြု နှစ်ခုနှင့် ဦးဆောင်နာမ်၏ နောက်တွင် နာမ်ဝိဘတ် ပါဝင်သော အထူးပြုနာမ်ပုဒ်များ ဖွဲ့စည်းထားရှိပုံကို အလေ့လာခံ ကျောက်စာတို့တွင် (၆)ကြိမ် ရေးထိုးထားသည်။ ကျန်ရှိနေသော အထူးပြုနာမ်ပုဒ်အဖွဲ့ များကို နောက်ဆက်တွဲတွင် ဖော်ပြပါမည်။

၂၊ ၁၊ ၃။ ဦးဆောင်နာမ်၏ရှေ့တွင် နာမ်အထူးပြု သုံးခုနှင့် ဦးဆောင်နာမ်၏ နောက်တွင် နာမ်ဝိဘတ်ပါသော အထူးပြုနာမ်ပုဒ်များ

အထူးပြုနာမ်ပုဒ်များ ဖွဲ့စည်းပုံတွင် ဦးဆောင်နာမ်၏ ရှေ့တွင် နာမ်အထူးပြု သုံးခုနှင့် ဦးဆောင်နာမ်၏နောက်တွင် နာမ်ဝိဘတ်ပါသော ဖွဲ့စည်းပုံမျိုးကိုလည်း တွေ့ရသည်။ ယင်းဖွဲ့စည်းပုံတွင် ဘာသာဗေဒအရ ပုံသေနည်းထုတ်၍ သင်္ကေတဖြင့် ဖော်ပြရလျှင်-

အထူးပြုနာမ်ပုဒ် → နာမ်အထူးပြု^{၁-၃} + ဦးဆောင်နာမ် + နာမ်ဝိဘတ်

MN → adj¹⁻³ + hn + np

ဟူ၍ ဖော်ပြပါမည်။ ဤဖွဲ့စည်းပုံအရ အလေ့လာခံကျောက်စာများမှ အထူးပြုနာမ်ပုဒ် များကို တင်ပြရလျှင်-

- ဆင်မြတ်ယဉ်သာအပေါင်း ခြံရံအပ်သော ရှေး၊ စာ-၄၂၊ က-၂၂
ဆင်ဖြူရတနာမြတ်သခင် သိကြား ဘေးဘိုး
ရွှေနန်းစိုးသား နေမျိုးဇာတိ မဟိဒ္ဓိလည်း
ဖြစ်တော်မူထသော ဘုန်းတော် အလွန်
ကြီးမြတ်တော်မူလှသော် အရှင်ဘဝရှင်
မင်းတရားကြီးဘုရားသည်
- ဆင်မြတ်ယဉ်သာအပေါင်း adj
ခြံရံအပ်သော
- ဆင်ဖြူရတနာမြတ်သခင်ဘေးဘိုး adj
ရွှေနန်း စိုးသား နေမျိုး ဇာတိ
မဟိဒ္ဓိလည်း ဖြစ်တော်မူထသော
- ဘုန်းတော်အလွန်ကြီးမြတ်တော် adj
မူလှသော်
- အရှင်ဘဝရှင်မင်းတရားကြီးဘုရား hn
- သည် np

- ကောင်မွတ်စွာ သပ် ကျန်လက္ခဏာရှိ သပ်မွှေး ရှေး၊ စာ-၉၃၊ က-၆
စွာသပ် ဆင်တိုဝံ့ကိုဝံ့
- ကောင်မွတ်စွာ သပ် adj
- ကျန်လက္ခဏာ ရှိသပ် adj
- မွှေး စွာ သပ် adj
- ဆင်တိုဝံ့ hn
- ကိုဝံ့ np

- တကောင်ပြည်ကြီး ရွှေထီး ဘွင့် သပ် သတိုဝံ့ ရှေး၊ စာ-၇၇၊ က-၁၀
မင်း မဟာ ဇေမ္မုဒီပဓဇ အမည် ဟိသိဝံ
မင်းတရားကြီး၏ အနွယ်အရိုးအမျိုဝံရင်း
ဖြစ်သပ် သတိုးမင်းဖျား မင်းတရားသည်
- တကောင်ပြည်ကြီး adj
ရွှေထီးဘွင့်သပ်
- သတိုဝံ့ မင်း မဟာ ဇေမ္မုဒီပဓဇ adj
အမည်ဟိသိဝံ
- မင်းတရားကြီး၏ အနွယ်အရိုး adj
အမျိုဝံရင်း ဖြစ်သပ်
- သတိုးမင်းဖျား မင်းတရား hn
- သည် np

ဖော်ပြပါ ဦးဆောင်နာမ်၏ရှေ့မှ နာမ်အထူးပြု (၃)ခုနှင့် ဦးဆောင်နာမ်၏ နောက်မှ နာမ်ဝိဘတ် ပါဝင်သော အထူးပြုနာမ်ပုဒ် ဖွဲ့စည်းပုံကို အလေ့လာခံ ကျောက်စာတို့တွင် (၈)ကြိမ် ရေးထိုးထားသည်။ ကျန်အထူးပြုနာမ်ပုဒ်များ အဖွဲ့ကိုမူ နောက်ဆက်တွဲတွင် ဖော်ပြပါမည်။

၂၊ ၁၊ ၄။ ဦးဆောင်နာမ်၏ ရှေ့တွင် နာမ်အထူးပြုလေးခုနှင့် ဦးဆောင်နာမ်၏ နောက်တွင် နာမ်ဝိဘတ်ပါသော အထူးပြုနာမ်ပုဒ်များ

အထူးပြုနာမ်ပုဒ်များ ဖွဲ့စည်းပုံတွင် ဦးဆောင်နာမ်၏ရှေ့တွင် နာမ်အထူးပြုလေးခုနှင့် ဦးဆောင်နာမ်၏နောက်တွင် နာမ်ဝိဘတ်ပါသော ဖွဲ့စည်းထားပုံကိုလည်း တွေ့ရသည်။ ယင်းဖွဲ့စည်းပုံကို ပုံသေနည်းပြု၍ သင်္ကေတဖြင့်ပြသော်-

အထူးပြုနာမ်ပုဒ် → နာမ်အထူးပြု^{၁-၄} + ဦးဆောင်နာမ် + နာမ်ဝိဘတ်

MN → adj¹⁻⁴ + hn + np

ဟူ၍ ဖော်ပြပါမည်။ ထိုဖွဲ့စည်းပုံအရ အလေ့လာခံကျောက်စာတို့တွင်-

- လယ်တွင်းကိုးခရိုင်ကိုစီရင်သော ပညာသတ္တိ ရှေး၊ စာ-၁၄၊ က-၁၉
နှင့်ပြည့်စုံသော သာသနဝုဒ္ဓိ အတ္တဝုဒ္ဓိ
ပရဝုဒ္ဓိတို့ကို အလိုရှိသော သူတော်ကောင်း
သဘောရှိသင် အမတ်တော်ကို
- လယ်တွင်းကိုးခရိုင်ကိုစီရင်သော adj
- ပညာသတ္တိနှင့် ပြည့်စုံသော adj
- သာသနဝုဒ္ဓိ အတ္တဝုဒ္ဓိ ပရဝုဒ္ဓိ adj
တို့ကို အလိုရှိသော
- သူတော်ကောင်းသဘောရှိသော adj
- အမတ်တော် hn
- ကိုဝ် np

- ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်းတွင် အတုမရှိသော် ဘုန်းတန်ခိုးဝိတ် ၏၊ စာ-၇၇၊ က-၁၅-၁၆
ပညာသဒ္ဓါနှင့် ပြည့်စုံမိတ်မူသော် ဘုန်း၏
အလွန်ကြီးမြတ်မိတ်မူလှသော် ဆင်္ဃလ္လသခင်
အသျှင် ဘဝရှင်မင်းတရားကြီးဘုရားသည်
- ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်းတွင် အတုမရှိသော adj
- ဘုန်းတန်ခိုးဝိတ်ပညာသဒ္ဓါနှင့် adj
ပြည့်စုံမိတ်မူသော်
- ဘုန်း၏ အလွန်ကြီးမြတ်မိတ် adj
မူလှသော်
- ဆင်္ဃလ္လသခင် adj
- အသျှင်ဘဝရှင်မင်းတရားကြီး hn
ဘုရား
- သည် np

ဦးဆောင်နာမ်၏ရှေ့တွင် နာမ်အထူးပြု လေးခုနှင့် ဦးဆောင်နာမ်၏
နောက်တွင် နာမ်ဝိဘတ် ပါဝင်သော အထူးပြုနာမ်ပုဒ် ဖွဲ့စည်းပုံကို အလေ့လာခံ
ကျောက်စာတို့တွင် (၂)ကြိမ်သာ ရေးထိုးထားသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။

၂၊ ၁၊ ၅။ ဦးဆောင်နာမ်၏ရှေ့တွင် နာမ်အထူးပြု ငါးခုနှင့် ဦးဆောင်နာမ်၏
နောက်တွင် နာမ်ဝိဘတ်ပါသော အထူးပြုနာမ်ပုဒ်များ

အထူးပြုနာမ်ပုဒ်များ ဖွဲ့စည်းပုံတွင် ဦးဆောင်နာမ်၏ ရှေ့တွင် နာမ်အထူးပြု
ငါးခုနှင့် ဦးဆောင်နာမ်၏နောက်တွင် နာမ်ဝိဘတ်ပါသော ဖွဲ့စည်းပုံကိုလည်း တွေ့ရှိ
ရသည်။ ယင်းဖွဲ့စည်းပုံကို ပုံသေနည်းဖြင့် သင်္ကေတဖြင့် ပြရသော်-

အထူးပြုနာမ်ပုဒ် → နာမ်အထူးပြု ^{၁-၅} + ဦးဆောင်နာမ် + နာမ်ဝိဘတ်

MN → adj ¹⁻⁵ + hn + np

ဟူ၍ ဖော်ပြပါမည်။ အလေ့လာခံကျောက်စာတွင်လည်း ဤသို့သော နာမ်အထူးပြု
များစွာနှင့် ဖွဲ့စည်းပုံကိုလည်း တွေ့ရှိရသည်။

- တတိယရာဇဝင်မင်းတရားကြီး ဘုရား၏ ရှေး၊ စာ-၈၉၊ က-၂၃
သးတ် အစစ်ဗွတ် ရင်နှစ်လျှင် ဗွတ်
မူထသင် ဘုန်းတန်ခိုဝ်အာဏာ ကွက်သရေ
နေလကဲ့သိုဝ် ဝင်ဝင်ပရယ် သာသနာ
ဝုမ္မိ လောကဝုမ္မိ ဟူသင် ပွည့်သူတိုင်သးစီးပွား
အပေါင်တိုင်ကိုဝ် ရွက်ဆောင်တော်မူသင်
သုနာပရန် တမ္ပဒိပစသင်တိုင်ကြီး ၁၆ တိုင်၏
အရှင် ရတနာတွင် မတ် မး သွိုင် အသျှင်
ဘဝရှင် မင်းတရားသည်
- တတိယရာဇဝင်ဘဝရှင် adj
မင်းတရားကြီး ဘုရား၏
သားတော်အစစ်ဗွတ်
ရင်နှစ်လျှင် ဗွတ်မူထသင်
- ဘုန်းတန်ခိုဝ်အာဏာ ကွက်သရေ adj
နေလကဲ့သိုဝ် ဝင်ဝင်ပရယ်
- သာသနာ ဝုမ္မိ လောကဝုမ္မိ adj
ဟူသင် ပွည့်သူတိုင် သးစီးပွား
အပေါင် တိုင်ကိုဝ် ရွက်ဆောင်
တော်မူသင်
- သုနာပရန် တမ္ပဒိပစသင် adj
တိုင်းကြီး ၁၆တိုင်၏ အရှင်
- ရတနာတွင် မတ်မးသွိုင် adj
- အသျှင်ဘဝရှင် မင်းတရား hn
- သည် np

ဤကဲ့သို့ နာမ်အထူးပြုပေါင်းများစွာတို့နှင့် ဖွဲ့စည်းထားရှိမှုကို ရှေးစာပေ
ရေးဖွဲ့မှုတို့တွင် အများဆုံး တွေ့ရှိရသည်။ နာမ်အထူးပြုပေါင်းများစွာနှင့် ဖွဲ့စည်း
ထားရှိသောကြောင့် အဓိက ဆိုလိုချက်ကို ချက်ချင်းမသိနိုင်ပေ။

၂။ ၁။ ၆။ ဦးဆောင်နာမ်၏ ရှေ့တွင် နာမ်အထူးပြု တစ်ခု၊ နှစ်ခု နှင့် ဦးဆောင်နာမ်၏ နောက်တွင် နာမ်ဝိဘတ် မပါသော အထူးပြုနာမ်ပုဒ်များ

အထူးပြုနာမ်ပုဒ်များ ဖွဲ့စည်းပုံတွင် ဦးဆောင်နာမ်၏ ရှေ့တွင် နာမ်အထူးပြု တစ်ခု သို့မဟုတ် နှစ်ခု ပါဝင်ပြီး ဦးဆောင်နာမ်၏နောက်တွင် နာမ်ဝိဘတ် မပါဝင်သော ဖွဲ့စည်းမှုမျိုးကိုလည်း တွေ့ရသည်။ ဤဖွဲ့စည်းပုံကို ဘာသာဗေဒအရ ပုံသေနည်းထုတ်၍ သင်္ကေတဖြင့် ဖော်ပြရသော်-

အထူးပြုနာမ်ပုဒ် $\rightarrow$ နာမ်အထူးပြု ^(၁-၂) + ဦးဆောင်နာမ်

MN $\rightarrow$ adj ⁽¹⁻²⁾ + hn

ဟူ၍ ဖော်ပြပါမည်။ အလေ့လာခံ ကျောက်စာတို့တွင် ဦးဆောင်နာမ်၏ ရှေ့တွင် နာမ်အထူးပြု တစ်ခု၊ နှစ်ခု နှင့် ဦးဆောင်နာမ်၏ နောက်တွင် နာမ်ဝိဘတ် မပါဝင်သော အထူးပြုနာမ်ပုဒ် အဖွဲ့များကို လေ့လာတင်ပြပါမည်။

- ဘုရားရှင်ကိုယ် ကြည်လင် တုပ်ယွပ် ညွတ်ဆည် ရှေး၊ စာ-၈၆၊ က-၂
ကပ် သပ် သုဒဿနမင်း
- ဘုရားရှင်ကို ကြည်လင် တုပ်ယွပ် adj
ညွတ်ဆည် ကပ်သပ်
- သုဒဿနမင်း hn
- မရံ ဂြးကိုယ်ထွေးထွေးညက်ညက် ပယ်ချက် ရှေး၊ စာ-၈၇၊ က-၅
ခုတ်တွင် အောင်မွှင်တော် မူသပ် ဘုရားသွိုင်
- မရံဂြးကိုယ်ထွေးထွေးညက်ညက် adj
ပယ်ချက်ခုတ်တွင် အောင်မွှင်
တော်မူသပ်
- ဘုရားသွိုင် hn
- ရတနာမိုယ်းလွှီး အဖွီးဖွီးသပ် စေတနာ ရှေး၊ စာ-၉၈၊ က-၃၅
- ရတနာမိုယ်းလွှီး အဖွီးဖွီးသပ် adj
- စေတနာ hn

- သစ်စေးဟင်သပတား ရွှေငွေ အစရှိသည်
တိုင်ဖြင့်တင့်တယ်ရှုဘွယ်လှစွာသော လျှပ်စစ်
ရွှေတောင်ထွဋ် ကဲ့သိုဝ်သော စေတီတော် ရှေး၊ စာ-၁၄၊ က-၂၅
- သစ်စေးဟင်သပတား ရွှေငွေ adj
အစရှိသည်တိုင်ဖြင့် တင့်တယ်
ရှုဘွယ်လှစွာသော
- လျှပ်စစ်ရွှေတောင်ထွဋ် adj
ကဲ့သိုဝ်သော
- စေတီတော် hn
- အဿဇာနည်မြင်းပျံကသေဝ် နတ်ရထားကဲ့သို့ ရှေး၊ စာ-၄၅၊ က-၂၅
အလွန်လျှင် ရှုဘွယ်ရှိသေဝ် ရွှေငွေ ပတ္တမြား
ဖန်မှန်အထိ ဆန်းကြယ်စွာ တန်ဆာဆင်
အပ်သော မြင်းရထား
- အဿဇာနည် မြင်းပျံကသေဝ် adj
နတ်ရထားကဲ့သို့ အလွန်လျှင်
ရှုဘွယ်ရှိသေဝ်
- ရွှေငွေပတ္တမြား ဖန်မှန်အတိ adj
ဆန်းကြယ်စွာ တန်ဆာဆင်
အပ်သော
- မြင်းရထား hn
- ဘုန်းတော်အလွန်ကြီးမြတ်တော်မူလှသော စကြာ ရှေး၊ စာ-၄၅၊ က-၂၅
ဆင်ဖြူများသို့ ဘဝရှင် အလောင်းမင်းတရားကြီး
- ဘုန်းတော်အလွန်ကြီးမြတ်တော် adj
မူလှသော
- စကြာဆင်ဖြူများ သို့ adj
- ဘဝရှင်အလောင်းမင်းတရားကြီး hn

ဦးဆောင်နာမ်၏ နောက်တွင် နာမ်ဝိဘတ် မပါဝင်သော အထူးပြုနာမ်ပုဒ်များကို အလေ့လာခံကျောက်စာတို့တွင် (၂၈)ကြိမ် ရေးထိုးထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ ဖော်ပြထားခြင်း မရှိသော အထူးပြုနာမ်ပုဒ်များကို နောက်ဆက်တွဲတွင် ဆက်လက် ဖော်ပြပါမည်။

၂။ ၁။ ၇။ ဦးဆောင်နာမ်၏ ရှေ့မှ နာမ်အထူးပြုသော ကိန်းဂဏန်းဆိုင်ရာ အထူးပြု နာမ်ပုဒ်များ

အထူးပြုနာမ်ပုဒ်များ တည်ဆောက်ရာတွင် ဦးဆောင်နာမ်၏ ရှေ့တွင် ကိန်းဂဏန်းဆိုင်ရာ နာမ်အထူးပြုများလည်း ပါရှိသည်။ ဦးဆောင်နာမ်၏ရှေ့မှ အထူးပြုရာတွင် အရေအတွက်ကိုပြသော မျိုးပြစကားလုံးကိုသုံး၍ ကိန်းဂဏန်းဆိုင်ရာ အထူးပြုခြင်းမျိုးကို အများဆုံး တွေ့ရသည်။ ဦးဆောင်နာမ်၏နောက်တွင် နာမ်ဝိဘတ် ပါသည်လည်းရှိ၍ မပါသည်လည်း ရှိပါသည်။ ယင်းဖွဲ့စည်းပုံကို ပုံသေနည်းထုတ်၍ သင်္ကေတဖြင့် ဖော်ပြရသော်-

အထူးပြုနာမ်ပုဒ် → နာမ်အထူးပြု ... + ဦးဆောင်နာမ် ± နာမ်ဝိဘတ်

MN → adj ... + hn ± np

ဟူ၍ ဖော်ပြပါမည်။ ဦးဆောင်နာမ်၏ရှေ့မှ နာမ်အထူးပြုတစ်ခုနှင့် ဦးဆောင်နာမ်၏ နောက်မှ နာမ်ဝိဘတ် ပါဝင်သော အထူးပြုနာမ်ပုဒ်များကို ဦးစွာတင်ပြပြီးမှ ဦးဆောင်နာမ်၏ နောက်မှ နာမ်ဝိဘတ် မပါဝင်သော ဖွဲ့စည်းပုံကို တင်ပြသွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

- သုံးပါးသင် သာသနာတံကို ရှေး၊ စာ-၂၃၊ က-၃၆

- သုံးပါးသင် adj

- သာသနာတံ hn

- ကို np

- ၃၀ သင် ပါရမီတိုင် ကိုင် ရှေး၊ စာ-၇၉၊ က-၄

- ၃၀ သင် adj

- ပါရမီတိုင် hn

- ကိုင် np

- ၈၄၀၀၀ သော စေတီအပေါင်းတို့တွင် ရှေး၊ စာ-၁၉၊ က-၃၃
 - ၈၄၀၀၀ သော adj
 - စေတီအပေါင်းတို့ hn
 - တွင် np
- ခြောက်ပါးသပ် ရောင်ခြည်တံ ရှေး၊ စာ-၃၂၊ က-၁၅
 - ခြောက်ပါးသပ် adj
 - ရောင်ခြည်တံ hn
- သုံမ်သွယ်သောကပ် ရှေး၊ စာ-၇၁၊ က-၁၀
 - သုံမ်သွယ်သော adj
 - ကပ် hn

အထက်ဖော်ပြပါ ဦးဆောင်နာမ်၏ရှေ့မှ ကိန်းဂဏန်းဆိုင်ရာ အထူးပြုနာမ်ပုဒ် ဖွဲ့စည်းထားပုံတွင် ဦးဆောင်နာမ်၏နောက်မှ နာမ်ဝိဘတ် ပါဝင်သော ဖွဲ့စည်းပုံကို (၅)ကြိမ် တွေ့ရပြီး နာမ်ဝိဘတ် ပါဝင်မှုမရှိသော ဖွဲ့စည်းပုံအကြိမ် (၂၀) ရေးထိုးထား သည်ကို တွေ့ရသည်။ ဖော်ပြထားခြင်းမရှိသော အထူးပြုနာမ်ပုဒ်တို့ကို နောက်ဆက်တွဲတွင် ဖော်ပြပါမည်။

၂.၂။ ဦးဆောင်နာမ်၏နောက်မှ နာမ်အထူးပြုပါသော ကိန်းဂဏန်းဆိုင်ရာ အထူးပြု နာမ်ပုဒ်များ

အထူးပြုနာမ်ပုဒ်များ တည်ဆောက်ရာတွင် ဦးဆောင်နာမ်၏ ရှေ့တွင်သာမက ဦးဆောင်နာမ်၏ နောက်ကပါ အထူးပြုနိုင်ပါသည်။ ထိုကဲ့သို့ ဦးဆောင်နာမ်၏ နောက်မှ အထူးပြုနိုင်သော နာမ်အထူးပြုသည် အနည်းဆုံး တစ်ခု ပါရှိရမည်။ နှစ်ခု သုံးခု စသည်ဖြင့်လည်း ပါဝင်နိုင်သည်။ အကန့်အသတ် မရှိပေ။ ဦးဆောင်နာမ်၏ နောက်မှနေ၍ အထူးပြုရာတွင်လည်း မျိုးပြစကားလုံးကို သုံး၍ ကိန်းဂဏန်းဆိုင်ရာ အသုံးပြုခြင်းအပြင် နာမ်အထူးပြုကိုလည်း ထပ်မံတွေ့ရှိရသည်။ ယင်းအဖွဲ့အစည်းပုံ တို့ကို ပုံသေနည်းထုတ်၍ သင်္ကေတဖြင့် ဖော်ပြရသော်-

အထူးပြုနာမ်ပုဒ် → ဦးဆောင်နာမ် + နာမ်အထူးပြု ... ± နာမ်ဝိဘတ်

MN → hn + adj ... ± np

ဟူ၍ ဖော်ပြပါမည်။ ဤဖွဲ့စည်းပုံအရ အလေ့လာခံကျောက်စာများရှိ ကိန်းဂဏန်းဆိုင်ရာ အထူးပြုနာမ်ပုဒ်များကို တင်ပြပါမည်။ ဤတွင် နာမ်အထူးပြု၏နောက်တွင် နာမ်ဝိဘတ် မပါရှိသော အထူးပြုနာမ်ပုဒ်များ ဖွဲ့စည်းထားရှိမှုကို ဦးစွာတင်ပြပြီးမှ နာမ်ဝိဘတ်ပါသော အထူးပြုနာမ်ပုဒ် ဖွဲ့စည်းပုံနှင့် ကိန်းဂဏန်းဆိုင်ရာ အထူးပြုခြင်းအပြင် နာမ်အထူးပြု ထပ်မံပါရှိသော ဖွဲ့စည်းပုံကို ဖော်ပြပါမည်။

- သာသနာသုံးပါး ရေး၊ စာ-၂၃၊ က-၁၃
- သာသနာ hn
- သုံးပါး adj (Num+CL)
- စရပ်တော် ငှဆောင် ရေး၊ စာ-၂၃၊ က-၄၂
- စရပ်တော် hn
- ငှဆောင် adj (Num+CL)
- ပရိက္ခရာရှစ်ပါး ရေး၊ စာ-၃၀၊ က-၁၄
- ပရိက္ခရာ hn
- ရှစ်ပါး adj (Num+CL)
- ဘဝသုံးပါးနှိုက် ရေး၊ စာ-၄၃၊ က-၅၃
- ဘဝ hn
- သုံးပါး adj (Num+CL)
- နှိုက် np
- ရတနာမြတ် ၃ပု ရေး၊ စာ-၁၀၂၊ က-၃၁
- ရတနာ hn
- မြတ် adj
- ၃ပု adj (Num+CL)

ကုန်းဘောင်ခေတ် အလေ့လာခံကျောက်စာများတွင် ဦးဆောင်နာမ်နောက်မှ နာမ်အထူးပြုပါသော ကိန်းဂဏန်းဆိုင်ရာ အထူးပြုနာမ်ပုဒ်များတွင် နာမ်ဝိဘတ် ပါသော ဖွဲ့စည်းပုံကို အနည်းငယ်သာ တွေ့ရှိရ၍ နာမ်ဝိဘတ် မပါသော ဖွဲ့စည်းပုံကို အများဆုံး တွေ့ရသည်။ ဦးဆောင်နာမ်၏နောက်မှ ကိန်းဂဏန်းဆိုင်ရာ အထူးပြု နာမ်ပုဒ်အဖွဲ့များကို (၃၃)ကြိမ် တွေ့ရသည်။ ဦးဆောင်နာမ်၏နောက်တွင် နာမ်အထူးပြု နှစ်ခုသာ အများဆုံးထည့်၍ ရေးဖွဲ့သည်။ ဖော်ပြရန် ကျန်ရှိသော အထူးပြုနာမ်ပုဒ် များကို နောက်ဆက်တွဲတွင် ဆက်၍ ဖော်ပြပါသည်။

၂။ ၃။ ဦးဆောင်နာမ်၏ ရှေ့နောက်တို့မှ နာမ်အထူးပြုပါသော အထူးပြုနာမ်ပုဒ်များ

ဤဖွဲ့စည်းပုံ၌ အထူးပြုနာမ်ပုဒ်တွင် ဦးဆောင်နာမ်သည် မပါမဖြစ် ပါရမည်။ ဦးဆောင်နာမ်ကို အထူးပြုသော နာမ်အထူးပြုများသည်လည်း ဦးဆောင်နာမ်၏ ရှေ့နှင့် နောက်တို့တွင် တစ်ပြိုင်နက်တည်း ပါရမည်ဖြစ်သည်။ ဦးဆောင်နာမ်၏ ရှေ့တွင် နာမ်အထူးပြုတစ်ခုမက နှစ်ခု သုံးခု စသည်ဖြင့် ပါဝင်ဖွဲ့စည်းနိုင်သော်လည်း ဦးဆောင်နာမ်၏ နောက်တွင် နာမ်အထူးပြု တစ်ခုသာ အများဆုံး တွေ့ရသည်။ နာမ်အထူးပြု၏ နောက်တွင် နာမ်ဝိဘတ် ပါသည်လည်းရှိ၍ မပါသည်လည်း ရှိနိုင် သည်။ ယင်းကို ပုံသေနည်းပြု၍ သင်္ကေတဖြင့် ပြရသော်-

အထူးပြုနာမ်ပုဒ် → နာမ်အထူးပြု ... + ဦးဆောင်နာမ် + နာမ်အထူးပြု... + နာမ်ဝိဘတ်

MN → adj... + hn ± adj.... + np

ဟူ၍ ဖော်ပြပါမည်။ ဦးဆောင်နာမ်၏ ရှေ့နောက်မှ နာမ်အထူးပြုတစ်ခုစီ ပါဝင်ပြီး နာမ်ဝိဘတ် ပါဝင်ဖွဲ့စည်းထားသောအဖွဲ့ကို အလေ့လာခံကျောက်စာတို့တွင် အောက်ပါ အတိုင်း တွေ့ရသည်။ ၎င်းတို့ကို သင်္ကေတပြု၍ ဖော်ပြသွားမည် ဖြစ်သည်။

MN → adj + hn + adj + np

- နိဗ္ဗာန်ဆိပ်ဦးအမည်တံဟိသေဝ်
စေတီတော်ကြီးကို ရှေး၊ စာ-၃၅၊ က-၃၈
- နိဗ္ဗာန်ဆိပ်ဦး အမည်တံဟိသေဝ် adj
- စေတီတော် hn
- ကြီး adj
- ကို np

- သံတောင်၁၂၀ မွင့် သပ် ပြဿဒိတ်ကြီးကို ရှေး၊ စာ-၈၇၊ က-၁၃
 - သံတောင် ၁၂၀ မွင့်သပ် adj
 - ပြဿဒိတ် hn
 - ကြီး adj
 - ကို np

- နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော ထိုမှာဘက်ကမ်းသို့ ဆောင်ကယ်ယူနိုင်သော် သမ္မာသမ္ဗောဓိဆုမြတ်ကို ရှေး၊ စာ-၄၆၊ က-၅၄
 - နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော် adj
ထိုမှာဘက်ကမ်းသို့
ဆောင်ကယ်ယူနိုင်သော်
 - သမ္မာသမ္ဗောဓိဆု hn
 - မြတ် adj
 - ကို np

- မဟာနိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော ရွှေပြည်ကြီးကို ရှေး၊ စာ-၅၈၊ က-၉
 - မဟာနိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော adj
 - ရွှေပြည် hn
 - ကြီး adj
 - ကိုဝ် np

MN → adj... + hn + adj

- ဝေယန္တရတနာနတ်နန်း ဗိမာန်ကဲ့သို့
အလွန် ဆန်းကွယ်စွာ အဆောင် ၄၀ ဖြင့်
ရံသင် ရွှေနန်းတံတိုင်း ရှေး၊ စာ-၈၇၊ က-၁၃
- ဝေယန္တရတနာ နတ်နန်း adj
ဗိမာန်ကဲ့သို့ အလွန်
ဆန်းကွယ်စွာ အဆောင်
၄၀ ဖြင့်ရံသင်
- ရွှေနန်းတော် hn
- တိုင်း adj
- အလျး အဖွင့် သံတာ ၂၅၀ အနံအဖွင့် ရှေး၊ စာ-၉၀၊ က-၃၅
လူ ၄၀အပြိုင် သွေးသာသင်တန်တီးတံတိုင်း
- အလျးအဖွင့် သံတာ ၂၅၀ adj
အနံ အဖွင့် လူ၄၀အပြိုင်
သွေးသာသင်
- တန်တီး hn
- တိုင်း adj
- မြေကြီးလျှင်ပဲ့တင်တံတိုင်း ရိုက်ကြည်း ရှေး၊ စာ-၂၅၊ က-၂၈
ယေဉ်ဝန်းကျင် စကြဝဠာပြင်းစွာ
တုန်လှုပ်ခြင်းဟူသင် နိမိတ်တံတိုင်း
- မြေကြီးလျှင်ပဲ့တင်တံတိုင်း adj
ရိုက်ကြည်း ယေဉ်ဝန်းကျင်
စကြဝဠာပြင်းစွာ တုန်လှုပ်ခြင်း
ဟူသင်
- နိမိတ် hn
- တိုင်း adj

- ဘုံမအဆင့်ဆင့် မှန်ကင် ၁၂ဆူ ဖွင့်
ဆန်ကွယ်စွာ ရွှေတောင်ပေါက်သကဲ့သို့ဝံ
သပ် ပိဋကတ်တိုက်တံကွီး ရှေး၊ စာ-၉၀၊ က-၃၄

- ဘုံမအဆင့်ဆင့် မှန်ကင် adj
၁၂ဆူ ဖွင့် ဆန်ကွယ်စွာ
ရွှေတောင်ပေါက်သကဲ့သို့ဝံသပ်
- ပိဋကတ်တိုက်တံ hn
- ကွီး adj

MN $\rightarrow$ adj¹ + adj² + hn + adj + np

- ကြီးစွာသော ကုန္တနီလာ အဆင်းဟိသော
ကျောက်ကြီးကို ရှေး၊ စာ-၃၃၊ က-၂၂

- ကြီးစွာသော adj
- ကုန္တနီလာ အဆင်းဟိသော adj
- ကျောက် hn
- ကြီး adj
- ကို np

- ကြီးကျယ်တင့်တယ်လှစွာ သေဝ် ဘုံမအဆင့်ဆင့်
အရံ အဆောင်ဆောင်ဖြင့် ဆန်းကျယ်
တင့်တယ်သေဝ် ကျောင်းတော်ကြီးသည် ရှေး၊ စာ-၄၃၊ က-၃၃

- ကြီးကျယ်တင့်တယ်လှစွာသေဝ် adj
- ဘုံမအဆင့်ဆင့်အရံ အဆောင်ဆောင်ဖြင့် adj
ဆန်းကျယ်တင့်တယ်သေဝ်
- ကျောင်းတော် hn
- ကြီး adj
- သည် np

MN $\rightarrow$ adj¹ + adj² + hn + adj

- မှန်ကင်း ၂၄ဆူ စိန့်ပုံ ၄၀ မုတ်နန်ဥကင် စရက် စိန့်ပုံ ၁၆ဆူ ဖွင့်တင့်တယ်စွာ သပ် ၂ထပ်သပ်
မဟာရံတံတိုင်းတံ ဣဒ္ဓိး ရှေး၊ စာ-၉၀၊ က-၃၅
- မှန်ကင်း ၂၄ဆူ စိန့်ပုံ ၄၀ adj
မုတ်နန်ဥကင်စရက် စိန့်ပုံ
၁၆ ဆူ ဖွင့်တင့်တယ်စွာ သပ်
- ၂ထပ်သပ် adj
- မဟာရံတံတိုင်းတံ hn
- ဣဒ္ဓိး adj
- ဂုဏဝယအဖွင့်သင်္ဃမိဗ္ဗိသင်္ဃာတိ တိပိဋကလင်္ကာရ ရှေး၊ စာ-၉၇၊ က-၂၉
သာမိမဟာဓမ္မရာဇာဓိရာဇာ ဂုရုဟူသင်
တံဆိပ်တံရှိသင် ဆရာတို့မွတ်
- ဂုဏဝယအဖွင့် သင်္ဃမိဗ္ဗိသင်္ဃာတိ adj
- တိပိဋကလင်္ကာရသာမိ adj
မဟာဓမ္မရာဇာဓိရာဇာ ဂုရုဟူသင်
တံဆိပ်တံရှိသင်
- ဆရာတံ hn
- မွတ် adj

MN $\rightarrow$ adj⁽¹⁻⁶⁾ + hn + adj + np

- ရွေးချယ်စိစစ်ရယ်ချီးမြှင့်ကိုးကွယ်တော်မူသော်
စတုပါရိ သုဒ္ဓိလေးပါး ဖြူထွားသန့်ရှင်း
စင်ကြယ် ပြည့်စုံသော် သာသနာတော်၏
အမြစ်ပင်စည် သဘွယ် ဖြစ်တော်မူသော်
ဇေယျဒိပဝယ် အကြေအညာ ဒိသာရှစ်ရပ်
နံ့စပ် ကျော်စောသော် ပရိယတ်ပဋိပတ်
စသော် အထူးထူးသင် ဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံသော်
ဇေယျဒီပ အနန္တဓမ္မဟာဓမ္မရာဇာဂုရုဟူသော်
နာမံ တံဆိပ်တော်ဖြင့် ချီးမြှင့်ကိုးကွယ်တော်
မူသော် ဆရာတော်မြတ်အား

ရှေး၊ စာ-၄၄၊ က-၃၈

- ရွေးချယ်စိစစ်ရယ် ချီးမြှင့် adj-1
ကိုးကွယ်တော်မူသော်
- စတုပါရိသုဒ္ဓိလေးပါးဖြူထွား adj-2
သန့်ရှင်း စင်ကြယ်ပြည့်စုံသော်
- သာသနာတော်၏အမြစ်ပင်စည် adj-3
သဘွယ်ဖြစ်တော်မူသော်
- ဇေယျဒိပဝယ် အကြေအညာ ဒိသာ adj-4
ရှစ်ရပ်နံ့စပ် ကျော်စောသော်
- ပရိယတ် ပဋိပတ် စသော် adj-5
အထူးထူးသင် ဂုဏ်နှင့်
ပြည့်စုံသော်
- ဇေယျဒီပ အနန္တဓမ္မဟာဓမ္မရာဇာ adj-6
ဂုရုဟူသော် နာမံတံဆိပ်တော်ဖြင့်
ချီးမြှင့်ကိုးကွယ်တော်မူသော်
- ဆရာတော် hn
- မြတ် adj
- အား np

ဦးဆောင်နာမ်၏ ရှေ့နောက်မှ နာမ်အထူးပြုပါသော ဖွဲ့စည်းပုံကို အလေ့လာခံ ကျောက်စာများတွင် အထက်ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း တွေ့ရှိရသည်။ အလေ့လာခံ ကျောက်စာများတွင် ဦးဆောင်နာမ်၏ ရှေ့နောက်မှ နာမ်အထူးပြုတစ်ခုစီ ပါဝင်ပြီး ဦးဆောင်နာမ်၏ နောက်မှ နာမ်ဝိဘတ် ပါဝင်သော အထူးပြုနာမ်ပုဒ် (၈)ခုနှင့် နာမ်ဝိဘတ် မပါဝင်သော အထူးပြုနာမ်ပုဒ် (၁၂)ခု၊ ဦးဆောင်နာမ်၏ ရှေ့မှ နာမ်အထူးပြု နှစ်ခုနှင့် ဦးဆောင်နာမ်၏ နောက်မှ နာမ်အထူးပြု တစ်ခု ပါဝင်ပြီး နာမ်ဝိဘတ် ပါဝင်သော အထူးပြုနာမ်ပုဒ် (၄)ခုနှင့် နာမ်ဝိဘတ် မပါဝင်သော အထူးပြုနာမ်ပုဒ် (၃)ခုအပြင် ဦးဆောင်နာမ်၏ ရှေ့မှ နာမ်အထူးပေါင်း (၆)ခုနှင့် ဦးဆောင်နာမ်၏ နောက်မှ နာမ်အထူးပြု (၁)ခုအပြင် နာမ်ဝိဘတ် ပါဝင်သော အထူးပြုနာမ်ပုဒ်ကိုလည်း တွေ့ရသည်။

နာမ်အထူးပြုကို ဦးဆောင်နာမ်၏ ရှေ့နှင့်နောက်တို့၌ တစ်ပြိုင်နက်ထား၍ ဖွဲ့စည်းထားသော အထူးပြုနာမ်ပုဒ်များတွင် ဦးဆောင်နာမ်၏ ရှေ့၌ နာမ်အထူးပြု နှစ်ခု သုံးခု လေးခု ငါးခု စသည်ဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသော်လည်း ဦးဆောင်နာမ်၏ နောက်တွင်မူ နာမ်အထူးပြု တစ်ခုသာ အများဆုံး တွေ့ရသည်။ ဖော်ပြရန် ကျန်ရှိ နေသော အထူးပြုနာမ်ပုဒ်အဖွဲ့များကို နောက်ဆက်တွဲတွင် ဆက်လက်ဖော်ပြပါမည်။

ခြုံငုံသုံးသပ်ချက်

ဤစာတမ်းသည် ကုန်းဘောင်ခေတ် သက္ကရာဇ် (၁၁၁၄ မှ ၁၂၄၇) ခုနှစ် အတွင်း တွေ့ရှိရသော အလှူမှတ်တမ်းတင်ကျောက်စာများမှ အထူးပြုပါသော အထူးပြုနာမ်ပုဒ်များ ဖွဲ့စည်းထားပုံကို ဘာသာဗေဒနည်းအရ လေ့လာတင်ပြထား ပါသည်။ ဘာသာစကားတွင် အပြောဘာသာစကားနှင့် အရေးဘာသာစကား ဟူ၍ (၂)မျိုးရှိရာ အရေးဘာသာစကားကို အခြေခံ၍ လေ့လာတင်ပြထားပါသည်။ ဘာသာ စကားကို အခြေခံ၍ စာပေဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ရာတွင် သဒ္ဒါဖွဲ့စည်းပုံကို လည်းကောင်း၊ အဓိပ္ပါယ်ထည့်သွင်းဖွဲ့စည်းပုံကို လည်းကောင်း လေ့လာရပါသည်။ ထို့ကြောင့် သဒ္ဒါဖွဲ့စည်းပုံဖြစ်သော အထူးပြုနာမ်ပုဒ်များ၏ ဖွဲ့စည်းထားပုံကို သဒ္ဒါစည်းကမ်း နှင့် လေ့လာတင်ပြခဲ့သည်။

အထူးပြုနာမ်ပုဒ်များ ဖွဲ့စည်းထားရှိပုံကို လေ့လာရာတွင်လည်း နာမ်အထူးပြုကို ဦးဆောင်နာမ်၏ ရှေ့တွင်ထား၍ ဖွဲ့စည်းထားသော အထူးပြုနာမ်ပုဒ်များ၊ နာမ် အထူးပြုကို ဦးဆောင်နာမ်၏ နောက်တွင်ထား၍ ဖွဲ့စည်းထားသော အထူးပြု နာမ်ပုဒ်များနှင့် နာမ်အထူးပြုကို ဦးဆောင်နာမ်၏ ရှေ့နှင့်နောက်တွင်ထား၍ ဖွဲ့စည်း

ထားသော အထူးပြုနာမ်ပုဒ်များဟု သုံးမျိုးခွဲ၍ ပုံသေနည်းများထုတ်ကာ ဘာသာဗေဒ အမြင်ဖြင့် သုံးသပ်တင်ပြခဲ့ပါသည်။

အလေ့လာခံကျောက်စာတို့တွင် နာမ်အထူးပြုအဖြစ် နာမ်၊ ကြိယာ စကားလုံး များနှင့် အတွဲများသောပစ္စည်းမှာ ‘သော’ ဖြစ်ပြီး မျိုးပြနှင့်အရေအတွက်ကို တွဲ၍ သုံးသော ကိန်းဂဏန်းဆိုင်ရာ အထူးပြုများကိုလည်း တွေ့ရသည်။

ဦးဆောင်နာမ်၏ရှေ့တွင်ရှိသော နာမ်အထူးပြုများကို လေ့လာကြည့်လျှင် တစ်ခုမက တိုးချဲ့ဖွဲ့စည်းထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ ဦးဆောင်နာမ်၏ရှေ့တွင် အထူးပြုနာမ် ပေါင်းများစွာ ထည့်သွင်းရေးဖွဲ့ထားသော်လည်း ဦးဆောင်နာမ်၏ နောက်တွင်မူ နာမ်အထူးပြုတစ်ခုသာ အများဆုံး ထည့်သွင်းရေးဖွဲ့ထားရှိမှုကို တွေ့ရသည်။

ဤသို့ဖြင့် ဦးဆောင်နာမ်၏ရှေ့မှ နာမ်အထူးပြုပေါင်းများစွာဖြင့် ရေးဖွဲ့လေ့ ရှိသည့် ကုန်းဘောင်ခေတ် မြန်မာစာပေရေးဖွဲ့မှုကို သိရှိနိုင်သည့်ပြင် ထိုခေတ်၏ ရေးဟန်ကိုလည်း ပေါ်လွင်စေခဲ့ပါသည်။ ရှေးမြန်မာစာရေးဖွဲ့မှုတို့တွင် များသော အားဖြင့် မြန်မာသဒ္ဒါအရ အနက်အဓိပ္ပာယ်အရ ဆက်စပ်နေသည့် အထူးပြုများဖြင့် ရေးဖွဲ့ထားသည့် အရေးအသားများ များစွာပါဝင်နေကြောင်းကိုလည်း လေ့လာမိ ပါသည်။ ဤစာတမ်းသည် ကုန်းဘောင်ခေတ် မြန်မာကျောက်စာများလာ အထူးပြု နာမ်ပုဒ်များ ဖွဲ့စည်းထားရှိမှုကို လေ့လာမှုပြုခဲ့သည့် စာတမ်းဖြစ်ပြီး ကုန်းဘောင်ခေတ် မြန်မာစာရေးဖွဲ့မှုကို လေ့လာလိုသူများအတွက် တစ်ထောင့် တစ်နေရာမှ အထောက် အကူ ပြုနိုင်လိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်မိပါသည်။

နိဂုံး

ဤစာတမ်းသည် ကုန်းဘောင်ခေတ် မြန်မာသက္ကရာဇ် (၁၁၁၄ မှ ၁၂၄၇) ခုနှစ် အတွင်းရှိ အလှူမှတ်တမ်းတင်ကျောက်စာများလာ အထူးပြုနာမ်ပုဒ်များကို ဘာသာဗေဒ အမြင်ဖြင့် လေ့လာတင်ပြထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ကုန်းဘောင်ခေတ် မြန်မာကျောက်စာ များတွင် ရေးဖွဲ့ခဲ့သော အထူးပြုပုဒ်အဖွဲ့များသည် ယနေ့ခေတ် အထူးပြုနာမ်ပုဒ်များ ဖွဲ့စည်းထားရှိမှုနှင့် အနည်းငယ်သာ ကွာခြားမှုရှိသည်။ ဤကွာခြားမှုမှာ ကုန်းဘောင် ခေတ်ထိုး ကျောက်စာတို့တွင် တစ်ခုမကသော နာမ်အထူးပြုများ များစွာဖြင့် ဖွဲ့စည်း ထားခြင်းဖြစ်ပြီး ယနေ့ခေတ် မြန်မာစာရေးဖွဲ့မှုတွင်မူ ဤသို့သော နာမ်အထူးပြုပေါင်း များစွာဖြင့် ရေးဖွဲ့မှုကို မတွေ့ရသလောက်ပင် နည်းပါးပါသည်။ ရှည်လျားစွာသော နာမ်အထူးပြုများဖြင့် ရေးဖွဲ့မှုသည် အဓိကဆိုလိုချက်ကို ချက်ချင်း မသိနိုင်ဘဲ ဖြစ်စေသည်။ မည်သို့ပင်ဆိုစေကာမူ ကုန်းဘောင်ခေတ် မြန်မာကျောက်စာများမှ

အထူးပြုနာမ်ပုဒ်များ ဖွဲ့စည်းပုံကို လေ့လာခြင်းသည် ကုန်းဘောင်ခေတ်တွင် ရေးထိုးခဲ့သည့် မြန်မာကျောက်စာများမှ မြန်မာစာရေးဖွဲ့မှုဆိုင်ရာ သဘောသဘာဝကို လေ့လာခွင့်ရပါသည်။ ကုန်းဘောင်ခေတ်သည် စာပဒေသာခေတ်ဟု တင်စားခေါ်ရလောက်အောင် ဝိသေသ အဖွဲ့အနွဲ့များဖြင့် လက်စွမ်းပြရေးဖွဲ့ခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်ရာ ကျောက်စာစကားပြေ အရေးအသားများ၌ပါ ဝိသေသအဖွဲ့အနွဲ့များ ပါဝင်နေသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ ဘာသာစကားလေ့လာမှုရှုထောင့်မှ ကြည့်လျှင် ဝါကျရှည်အဖွဲ့များကြောင့် ကျောက်စာစကားပြေ၏ ရှင်းလင်းခြင်းဂုဏ်ရည်ကို ထိခိုက်နိုင်သော်လည်း ကုန်းဘောင်ခေတ် စာပေရေးစီကြောင်းအတိုင်း ရေးထိုးခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ယူဆနိုင်ပါသည်။

ကျမ်းကိုးစာရင်း

မြန်မာဘာသာ

- ခင်မင်၊ မောင်(ခန့်ဖြူ)။ (၁၉၉၂)။ *မြန်မာဘာသာစကားပညာရှင်များနှင့် ဘာသာစကားအမြင်*။ ရန်ကုန်၊ ဆုစာပေ။
- ခင်မင်၊ မောင်(ခန့်ဖြူ)။ (၂၀၁၃)။ *ဘာသာစာပေ အသွေးအရောင် အဆင်အကွက်* (ပကြိမ်)။ ရန်ကုန်၊ ရာပြည့်စာပေ။
- ခင်မင်၊ မောင်(ခန့်ဖြူ)။ (၂၀၁၆)။ *မြန်မာစကားအကြောင်း တစေ့တစောင်း*။ ရန်ကုန်၊ လင်းလွန်းခင်စာပေတိုက်။
- ထွန်းမြင့်၊ ဦး။ (၁၉၉၅)။ *ဘာသာဗေဒ*။ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်၊ ဂျီအီးစီ (ပညာရေး)၊ သမဝါယမဘဏ်လီမိတက်။
- မြန်မာစာအဖွဲ့။ (၂၀၁၆)။ *မြန်မာသဒ္ဒါ* (တ-ကြိမ်)။ မြန်မာစာနှင့်ဘာသာစကား ပညာရေးဦးစီးဌာန။
- ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာန။ (၂၀၁၃)။ *ရှေးဟောင်းမြန်မာကျောက်စာ* (ဆဋ္ဌမတွဲ)။ ရန်ကုန်၊ ရှေးဟောင်းသုတေသနဦးစီးဌာန၊ အမျိုးသားပြတိုက်နှင့်စာကြည့်တိုက်ဦးစီးဌာန။
- အောင်မြင့်ဦး၊ ဒေါက်တာ။ (၂၀၁၀)။ *ဘာသာစကားသုတေသန*။ ရန်ကုန်၊ ဓူဝံစာအုပ်တိုက်။

အင်္ဂလိပ်ဘာသာ

- Okell, John and Anna Allott. (2001). *Burmese/ Myanmar Dictionary of Grammatical Forms*. Richmord; Curzon Press.
- Okell, John. (1969). *A REFERENCE GRAMMAR OF COLLOQUIAL BURMESE*. LONDON; Oxford University Press.

အတိုကောက်အညွှန်း

adj	=	adjectival
CL	=	classifier
hn	=	head noun
MN	=	modifier noun phrase
Num	=	numeral
np	=	noun particle
ရှေး	=	ရှေးဟောင်းမြန်မာကျောက်စာများ
စာ	=	စာမျက်နှာ
က-၁	=	ကျောက်စာကြောင်းရေ - ၁

စာမဲ့အမှတ်အသား

→	=	ဖွဲ့စည်းပုံပြသကော်တ
±	=	ရှိနိုင် မရှိနိုင် သကော်တ
...	=	တစ်ခုထက်ပိုကြောင်းပြ သကော်တ

နောက်ဆက်တွဲ(က)

အလေ့လာခံကုန်းဘောင်ခေတ်ကျောက်စာများ

စဉ်	ကျောက်စာအမည်	ကျောက်စာ အမျိုးအစား	ခုနှစ်
၁	ဂေါတမဂူ ကျောက်စာ	မူလထိုး	၁၁၁၉
၂	ခြေတော်ရာ ကျောက်စာ	။	၁၁၂၂
၃	ရွှေတန်ဆာဘုရား ကျောက်စာ	။	၁၁၂၄
၄	ရွှေကြက်ယက်မုတ္တောဘုရား ကျောက်စာ	။	၁၁၂၅
၅	ရွှေမုတ္တောစေတီ ကျောက်စာ	။	၁၁၂၆
၆	နိဗ္ဗာန်ဆိပ်ဦးဘုရား ကျောက်စာ (က)	။	၁၁၂၆
၇	နိဗ္ဗာန်ဆိပ်ဦးဘုရား ကျောက်စာ (ခ)	။	၁၁၂၆
၈	ဘုံစံတုလွတ်ကျောင်း ကျောက်စာ(က)	။	၁၁၂၇
၉	ဘုံစံတုလွတ်ကျောင်း ကျောက်စာ(ခ)	။	၁၁၂၇
၁၀	ရန်အောင်မင်္ဂလာစေတီ ကျောက်စာ	။	၁၁၂၉
၁၁	ပုဂံရွှေစည်းခုံ ကျောက်စာ	။	၁၁၃၀
၁၂	သိမ်အောင် ကျောက်စာ	။	၁၁၃၃
၁၃	ပန်စွာဆရာတော် အရိုးအိုး ကျောက်စာ	။	၁၁၃၅
၁၄	ပြည်နိဗ္ဗာန်ဘုရား ကျောက်စာ	။	၁၁၃၅
၁၅	မြင်မိမုတ္တောဘုရား ကျောက်စာ (အထက်ပိုင်း)	။	၁၁၃၈
၁၆	မြင်မိမုတ္တောဘုရား ကျောက်စာ (အောက်ပိုင်း)	။	၁၁၃၈

စဉ်	ကျောက်စာအမည်	ကျောက်စာ အမျိုးအစား	ခုနှစ်
၁၇	အင်းဝဆင်ဖြူရှင်မင်း အလှူပြုသော ကျောက်စာ	။	၁၁၃၈
၁၈	အင်းဝမိုးထိကျောင်း ကျောက်စာ (က)	။	၁၁၃၉
၁၉	အင်းဝမိုးထိကျောင်း ကျောက်စာ (ခ)	။	၁၁၃၉
၂၀	မဟာသိမ်တော် ကျောက်စာ	။	၁၁၃၉

နောက်ဆက်တွဲ(ခ)

အလေ့လာခံကျောက်စာများမှ အထူးပြုနာမ်ပုဒ်များ**MN → adj + hn + np**

- သဗ္ဗညုရှင်တော်ဘုရား၏ သာသနာတော်သည် ရှေး၊ စာ-၁၃၊ က-၉၀
- နှလုံးတမရောင်ရဲထူးကဲသပ်စေတနာဖြင့် ရှေး၊ စာ-၉၀၊ က-၃၀
- အမြင်တထောင်ဆောင်သပ်သိကြားနတ်သည် ရှေး၊ စာ-၆၆၊ က-၆၂
- ရွှယ်ထီးရွှယ်နန်းပြောင်ပြောင် ထွန်းရယ် ရှေး၊ စာ-၂၄၊ က-၁၉
ပွင့်လင်းစွာသော သာသနာတော်သည်
- သံသရာဝယ် နစ်မွန်းကုန်သပ်သတ္တဝါ ရှေး၊ စာ-၇၀၊ က-၂၈
အပေါင်းတိုင်အား
- သဗ္ဗညုရှင်တော်ဘုရား၏ သာသနာတော်သည် ရှေး၊ စာ-၁၃၊ က-၅
- မြေပြင်သာယာ ဩဇာရှိသောအရပ်၌ ရှေး၊ စာ-၁၄၊ က-၂၁
- မြတ်သော ထီးဆောင်းပြည်ထောင်မင်းတို့ကို ရှေး၊ စာ-၂၀၊ က-၃၀
- ခံတွင်းမှထွက်သော အခိုးအလျှံသည် ရှေး၊ စာ-၂၅၊ က-၃၁
- သီလနှင့်ပြည့်စုံသပ်သူတော်ကောင်းတို့ကို ရှေး၊ စာ-၃၀၊ က-၄
- မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးဟူသော သဘောလေ့ဖြင့် ရှေး၊ စာ-၃၈၊ က-၆၀
- သန့်ရှင်းစင်သော မြေပြင်ကို ရှေး၊ စာ-၄၂၊ က-၂၈
- ထူးမြတ်စွာသောတရားတော်ကို ရှေး၊ စာ-၄၆၊ က-၅၀
- ဘဝသုံးပါးနှိုက်ဖြစ်သော သမုဒယသစ္စာကို ရှေး၊ စာ-၄၆၊ က-၅၃
- နိဗ္ဗာန်ဟူသော ဘေးမယ့်ပြည်သိုဝ် ရှေး၊ စာ-၆၅၊ က-၅၅
- ပြည်နိဗ္ဗာန်အမည်ရှိသပ်ဘုရားရှင်အား ရှေး၊ စာ-၇၇၊ က-၁၃
- အနန္တစက္ကဝဠာနှိုက်နေကုန်သပ် သတ္တဝါ ရှေး၊ စာ-၈၂၊ က-၁၆
အပေါင်းတိုင်အား
- တရုပ်တရက် လူမျိုးတိုဝ်ကို အစိုးရသပ် ရှေး၊ စာ-၈၇၊ က-၁၄
ဥဒေည်ပွားသည်
- ၃၂ပါး ထင်ရှားလက္ခဏာ အင်္ဂါရှစ်ဆယ်ရောင် ရှေး၊ စာ-၂၄၊ က-၁၉
ခြေံသွယ်ဖြင့် တင့်တယ်စွာသပ် ဘုရားသခင်သည်

- ရာဇာဓိရာဇာဖြစ်တံမူသင် အလောင်းမင်းတရား
ဘုရားကြီးသည် ရှေး၊ စာ-၂၅၊ က-၂၃
- ဇေယျဒိပတကျွန်းလုံးကို အစိုးရသင် သီရိဓမ္မာ
သောကမင်းသည် ရှေး၊ စာ-၄၄၊ က-၄၁
- ကြီးစွာသောသဘင်ကို ရှေး၊ စာ-၃၀၊ က-၁၃
- သဗ္ဗညုတ အထွတ်မြတ်သောဆုကို ရှေး၊ စာ-၃၈၊ က-၆၁
- သာသနာတံကိုဆောင်ရွက်သင်သိန်းယိုင်ရောက်
မထေရ်သည် ရှေး၊ စာ-၆၃၊ က-၄၇
- ဘုံမ်သမ္ဗုဒ္ဓိန္ဒြိယကျင်လည် ကုန်သင် သတ္တဝါ
အပေါင်းတိုင်းအား ရှေး၊ စာ-၆၉၊ က-၈၃
- ရွှေအက္ခရာ ရွှေစာရေသင် ပိဋကတ်တံ ၃ပုံကိုပင် ရှေး၊ စာ-၉၀၊ က-၃၀
- ရာဇုဆယ်ဝင် အမင်မင်တို့၌ နင်နှိပ်ပိုင်သ
အစိုးရသင် ဘဝသခင် အသျှင်မင်းတရားကြီးသည် ရှေး၊ စာ-၁၁၂၊ က-၃၀
- နတ်တကာတို့ကို အစိုးရသေင် သိကြားနတ်မင်း
တို့၏ စည်းစိမ်ချမ်းသာကို ရှေး၊ စာ-၄၇၊ က-၅၆
- အောင်သူတကာနိုင်ရာ ဘက်ကင်းတရားမင်း၏
သွတ်ကိုပင် ရှေး၊ စာ-၆၇၊ က-၁၁
- ပညာသတ္တိဗျတ္တိဗလနှင့် စုံအမ်အင် ညီညွတ်စွာသင်
ဆရာတံ သင်္ဃာတ်မြတ်တိုင်းသည် ရှေး၊ စာ-၁၀၂၊ က-၃၇
- သွတ်စီးပွားပွည့်သူ လူတကာတိုင်း စီးပွားကိုပင်
ရွက်ဆောင်နိုင်သင် အလောင်းမင်းတရားသည် ရှေး၊ စာ-၈၇၊ က-၆
- အတ္တဟိတ ပရဟိတ၊ ပဏ္ဍိတလက္ခဏာ
အမစ္စအမည်ရှိသော အမတ်ကိုပင် ရှေး၊ စာ-၁၄၊ က-၁၄
- တြိဘဝနာ တိကျာ ပဝရ ပဏ္ဍိတ မဟာရာဇာဓိပတိ
အမည်ရှိသော သားတော်ဥပရာဇာသည် ရှေး၊ စာ-၁၄၊ က-၁၆
- ရတနာသိဃီအမည်ရှိသော
ကုန်းဘောင်ပြည်ကြီးကိုပင် ရှေး၊ စာ-၁၄၊ က-၁၇

MN → adj¹ + adj² + hn + np

- အထူးထူးသင်ကျေးဇူးအပေါင်းနှင့်ပြည့်စုံမိတ်
မူထသင် သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသုံမိလောကဇယံ
အဓိပတိ မုနိပုဂံဝ ဂေါတမဟုအမည်တံ
ရသင် ဘုရားသခင်သည် ရှေး၊ စာ-၇၆၊ က-၆
- ဘုန်းတော်အလွန်ကြီးမွတ်တော်မူလှသင်ဆင့်ဖျူ
သခင် အသျှင်ဘဝရှင်မင်းတရားကီးဘုရားသည် ရှေး၊ စာ-၈၄၊ က-၁၃

MN → adj¹ + adj² + adj³ + hn + np

- ၁၆ သင်ညဏ်တံကို အစိုးရတ်မူရယ်အောင်သူတို့
ထွက်ဖွား ၅မာရ်အောင်မွင် ဘုရားရှင်ကိုဝ် ရှေး၊ စာ-၈၆၊ က-၂
- အချင်းယူဇနာ ၁၂၀၃၄၅၀၊ အဝန်းယူဇနာ
၃၆၁၀၃၅၀ ဟိသော သုံးဆယ်တဘုံနှင့်တကွ
စကြာဝဠာ တိုက်ပေါင်းကုဋေ တသောင်းမျှသော
ထက်ဝန်းကျင်အရပ်တို့နှိုက် သက္ကဒေဝန္တ
သဟဿနေတ္ထိဟူသော အမည်ဖြင့် ကျောစော
ထင်ရှား သိကြား တစ်သောင်းလိယံထောင်သော
စတုမဟာရာဇ်နတ်မင်းတို့သည် ရှေး၊ စာ-၂၂၊ က-၅-၆
- တိုင်ကြီး ၁၆ တိုင်ကိုဝ် အစိုးရတ် မူရယ်
ရန်သူအပေါင်းကိုဝ် အောင်တံမူလျက် ဇေမ္မုဒိပံ
ထက်တည်သင် ရွှေတွင် ငွေတွင် ပတ္တမးတွင်
ပယင်တွင် စသော် ရတနာတွင် မွှေး သခင်
အသျှင် ဘဝရှင် ဖိုဝ်တံ အလောင်းမင်းတရားကြီး
ဘုရားသည် ရှေး၊ စာ-၈၆၊ က-၄
- ဒုတိယရာဇဝင်တွင် ဘဝရှင်မင်းတရား၏
ညီတံရင် အစစ် ဧကရာဇ်လျှင် ဖြစ်တံမူရယ်
ရန်သူအပေါင်းကို မွက်စောင်ရည်ကာ
အသာလွယ်ကူအောင်တံ မူသင် ဆင့်ဖျူရတနာ
သွိုင်အသျှင် ဘဝရှင်မင်းတရားကြီး
ဘုရားသည် ရှေး၊ စာ-၈၇၊ က-၁၀

- မင်းတို့၏အရှင် ရတနာတို့၏သခင်
အထွဋ်အမြတ် ဖြစ်တော်မူသော
သားတော် အလောင်းဘုရားသည်

ရှေး၊ စာ-၁၄၊ က-၁၈

MN → adj + hn

- ဇေယျဒီပိတကျွန်းလုံးကို အစိုးရသော
ဓမ္မာသောကမင်း
- သာသနာတော်ကို ထွန်းဝင်းစေနိုင်သင်
အနော်ရထာဒေဝမင်း
- ရတနာဂူပါးနှင့်တကွ လိယံးကျွန်းလုံးကို
အစိုးရသင်စကြာမင်း
- ရွှေယံမြို့တော် ရွှေယံနန်းတော်ထီးချက်တော်
စောင့်သောနတ်
- ရတနာ ဂူပါးနှင့်တကွ ငှကျွန်းလုံးကို
အစိုးရသော စကြာမင်း၏စည်းစိမ်ချမ်းသာ
- ရာဇာဓိပတိဖြစ်တော်မူသော
အလောင်းမင်းတရားကြီး
- ဇေယျဒီပိတကျွန်းလုံးကို အစိုးရသင်
အသင်က ဓမ္မရာဇာမင်း
- သာသနာတော်ကို ထွန်းဝင်းစေနိုင်သင်
အနော်ရထာဒေဝမင်း
- အင်္ဂတေ သစ်စေရွှေငွေတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်၍
တည်သော ရန်အောင်မင်္ဂလာစေတီတော်
- နတ်တကာတိုင်ထက် မြတ်သင် သိကြာနတ်
- လူတကာတိုင်ကို အစိုးရသင် စကြာမန္တာတမင်း

ရှေး၊ စာ-၂၀၊ က-၂၄

ရှေး၊ စာ-၂၆၊ က-၃၆

ရှေး၊ စာ-၃၈၊ က-၆၃

ရှေး၊ စာ-၃၈၊ က-၆၅

ရှေး၊ စာ-၄၇၊ က-၅၆

ရှေး၊ စာ-၁၄၊ က-၁၅

ရှေး၊ စာ-၂၆၊ က-၃၆

ရှေး၊ စာ-၂၆၊ က-၃၆

ရှေး၊ စာ-၅၄၊ က-၅

ရှေး၊ စာ-

ရှေး၊ စာ-၇၈၊ က-၂၆

- အဆုံးစွန်သင်ကိုယ်တို့အဖြစ်နှိုက်ဘွားတို့မူသင် နိယံနှင့် တညှိပြင်နက်ပေါက်ရယ်ထောက်သင် ရွှေညောင်ဗုဒ္ဓဟေပင် ရှေး၊ စာ-၈၃၊ က-၅
- ဗောဓိသမ္ဘာရဖြစ်သော ပါရမီ ကိုဝံဖြည့်စွမ်း ဆောင်ရွက်ရသည် ဖြစ်လိုက်သင် အရိမိတ္တေယျရှင်တံဘုရား ရှေး၊ စာ-၇၈၊ က-၂၇
- ဇေယျဒိပ်ကျန်းလုံးနှင့်တကွ အောက်ထက် ဖီလာနှစ်ယူဇနာကို အစိုးရသင် အသောက ဓမ္မရာဇာမင်း ရှေး၊ စာ-၇၉၊ က-၆
- လူတကာတိုင်ဇယ် အဇ္ဈေယကိုင်ပေကမ် ဖြည့်စွမ်းနိုင်သင် သူကြွယ်မင် ရှေး၊ စာ-၈၅၊ က-၂၃
- ထက်သြက်တယူဇနာ အစိုက်ရသင် သီရိဓမ္မာသောကမင်း ရှေး၊ စာ-၈၇၊ က-၅
- ဘုရားသွင်၏ အသမ္ဘိန္ဒနဖူးသင် ကွပ်တံဇာတ်ကိုဝံ ထာပနာတို့မူသင် ရွှေစည်းခုံမိစေတီတော် ရှေး၊ စာ-၈၇၊ က-၁၇
- အမွှင်တထောင်ဆောင်သင် သိက္ခာနတ်မင်း ရှေး၊ စာ-၉၀၊ က-၃၁
- အောင်သူအပေါင်တိုင်၏ အဓိပတိဖြစ်တို့မူသင် ဘုရားသို့င် ရှေး၊ စာ-၁၀၂၊ က-၂၉

MN → adj¹ + adj² + hn

- ဥစ္စေဗ္ဗညဝယ် နေမမူ၍ ပါတလိပုတ်ဗ္ဗည တည်သင် သီရိဓမ္မာသောကမင်း ရှေး၊ စာ-၈၇၊ က-၁၀
- ဘုရားအလေါင်တံ ဖွဲ့ပတ်မူသင် ဒေဝဒဟ ကောလိတ ကပ္ပိယ ဟူသော် ည္ဗညက္ခိး ရှေး၊ စာ-၈၇၊ က-၁၀
- ဘုန်းတော်အလွန်ကြီးမြတ်တော်မူလှသော စကြာဆင်ဖြူများ သို့င်ဘဝရှင် အလောင်းမင်းတရားကြီး ရှေး၊ စာ-၉၊ က-၁

MN → adj (Num + CL) + hn

- သမ္မီးသင်္ဂမ္မိလ္လာကြီးတို့သည် ရှေး၊ စာ- ၂၊ က-
- ၅ကျိတ် ၅ယောက် သင်္ဂ သူဌေးသားတို့ကို ရှေး၊ စာ-၃၂၊ က-၁၈
- ၉ ဆူသော စေတီတော် ရှေး၊ စာ-၃၂၊ က-၄၁
- အချပ်တရာရှိသင်္ဂ ကုမုဒ္ဒရာကြာပွင့် ရှေး၊ စာ-၃၀၊ က-၉
- ရှစ်ပြည်ထောင်သော မင်းတို့ ရှေး၊ စာ-၃၀၊ က-၃၄
- သုံမ်ဆယ်တထပ် ဘဝရပ် ရှေး၊ စာ-၇၈၊ က-၃၀
- ခြောက်ဆင့်နတ်ရွာ ရှေး၊ စာ-၃၉၊ က-၈
- သုံးကျိပ်သုံးယေသေင်္ဂ သိကြားနတ်မင်းတို့ ရှေး၊ စာ-၂၊ က-၁၆
- ၃ပုံသေင်္ဂ ပိဋကတ်တော် ရှေး၊ စာ-၄၄၊ က-၃၄
- ၄သင်္ဂပစ္စည်း ရှေး၊ စာ-၉၂၊ က-၄၅
- ၃၁၅ သင်္ဂ ဣန္ဒြိယ လက္ခဏာ ရှေး၊ စာ-၉၄၊ က-၈
- ၃တန် သင်္ဂ စေတနာ ရှေး၊ စာ-၉၇၊ က-၃၀
- သုံးပါးသော သင်္ဂ စေတနာ ရှေး၊ စာ-၂၁၊ က-၄၁
- ၃အင်္ဂ စေတနာ ရှေး၊ စာ-၉၇၊ က-၃၁
- လိယံပါသော အပါယံငရယ် ရှေး၊ စာ-၃၂၊ က-၁၅

MN → hn + adj (Num + CL)

- သာသနာ တော် ၅ ထောင် ရှေး၊ စာ-၃၀၊ က-၆
- စစ်အင်္ဂါ ၄ပါး ရှေး၊ စာ-၃၀၊ က-၁၂
- ကျော်ခြောက်ချပ်တို့ ရှေး၊ စာ-၃၀၊ က-၈
- စတုမဟာရာဇ်နတ်မင်းလေးယောက် ရှေး၊ စာ-၃၀၊ က-၁၆
- ပစ္စည်းလေးပါး ရှေး၊ စာ-၃၀၊ က-၄၇
- ရတနာ ၇ပါး ရှေး၊ စာ-၄၃၊ က-၅၆

- စရိယ ၃ပါး	ရှေး၊ စာ-၃၈၊ က-၆၄
- အမတ် ၄ယောက်	ရှေး၊ စာ-၃၇၊ က-၅၂
- အမတ် ၂ ယောက်	ရှေး၊ စာ-၃၇၊ က-၅၂
- မဂ္ဂင် ၈ပါး	ရှေး၊ စာ-၃၈၊ က-၆၀
- ဒိဿရှစ်ရပ်	ရှေး၊ စာ-၄၄၊ က-၃၇
- သစ္စာလေးဆင့်	ရှေး၊ စာ-၄၆၊ က-၅၄
- အုန်းပေါက်စွာမြေနယ် ၈ရပ်	ရှေး၊ စာ-၄၈၊ က-၁
- သတ္တိ ၃ပါး	ရှေး၊ စာ-၂၇၊ က-၄၉
- ရာဇဓမ္မ ၁၀ပါး	ရှေး၊ စာ-၂၇၊ က-၄၉
- သင်္ဂဟတရား ၄ပါး	ရှေး၊ စာ-၂၇၊ က-၄၉
- အပရိဟာနိယတရား ၇ပါး	ရှေး၊ စာ-၂၇၊ က-၄၉
- ရုပ်ပြစ် ရှစ်ပါး	ရှေး၊ စာ-၇၁၊ က-၁၀
- အရပ် ၈ မြွက်နှာ	ရှေး၊ စာ-၉၁၊ က-၄၀
- သဘင်သည် ၃၇ ရပ်	ရှေး၊ စာ-၉၇၊ က-၃၃
- ဘုံ ၃ ရပ်	ရှေး၊ စာ-၉၈၊ က-၃၆
- ပရိသတ်ရှစ်ပါး	ရှေး၊ စာ-၃၁၊ က-၃၁
- ပါရမီ ၁၀ပါး	ရှေး၊ စာ-၄၃၊ က-၅၆-၁၄
- အပယ် ၄ပါး	ရှေး၊ စာ-၈၁၊ က-၂၄
- ရတနာ ၇ပါး	ရှေး၊ စာ-၄၆၊ က-၅၆
- ပိဋကတ် ၃ပုံ	ရှေး၊ စာ-၉၀၊ က-၃၀
- အရပ်ကြီး ၆ပါး	ရှေး၊ စာ-၂၃၊ က-၆၄
- စွန်းခြင်းကြီး ၅ပါး	ရှေး၊ စာ-၃၇၊ က-၆၄

MN → adj + hn + adj + np

- သုဓမ္မာနုတ်သဘင်ကဲ့သို့ အလွန်တင့်တယ်စွာသော် ရှေး၊ စာ-၄၅၊ က-၄၅
မဟာဝိဟာရကျောင်းတော်ကြီးကို
- နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော ခေမာဘက်သိုဝ် ရှေး၊ စာ-၄၆၊ က-၅၄
တင်ပို့နိုင်သော် သမ္မာသမ္မောဓိဆုမြတ်ကို
- မဟာနိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော ရွှေပြည်ကြီးကိုဝ်
- အဆောင်ဆောင်ဖြင့် ဆန်းကြယ်စွာသော် ရှေး၊ စာ-၄၄၊ က-၃၆
မဟာဝိဟာရ ကျောင်းတော်ကြီးကို

MN → adj + hn + adj

- မှန်ကင်း ၃၂ ဆူ စိန်ပျံ ၃၂ဆူ မုတ်နန်း ရှေး၊ စာ-၉၀၊ က-၃၄
ဥကင် ၃ဆင့်နှင့်တကွ တင့်တယ်စွာသော်
ဣန္ဒာင်တံဦးပွားသဒိတ်ဣ္စိး
- တာပေါင်း ၃၂၀၆ တာရှိသော ရွှေမြို့တော်ကြီး ရှေး၊ စာ-၄၁၊ က-၁၈
- ဘုံ ၇ ဆင့် ဟိသော ရွှေနန်းပြဿဒိတော်ကြီး ရှေး၊ စာ-၄၁၊ က-၁၉
- အဆောင်ဆောင်သော် အရံဖြင့် ဆန်းကြယ်သော် ရှေး၊ စာ-၄၁၊ က-၃၁
ကျောင်းတော်ကြီး
- ဘုံမ်အဆင့်ဆင့် မှန်ကင် ၁၂ဆူ ဖွင့် ဆန်ဣယံစွာ ရှေး၊ စာ-၉၀၊ က-၃၄
ရွှေတောင်ပေါက် သကဲ့သိုဝ် ပိဋကတ်တိုက်တံဣ္စိး
- အလွန်သဖွင့်စင်ဣယံသော် ရေကန်တံဣ္စိး ရှေး၊ စာ-၉၀၊ က-၃၅
- သဃိတံ ၂၅၀၀ ရန်သော် အလှူတံဣ္စိး ရှေး၊ စာ-၉၀၊ က-၃၆
- ကြည်ရွှင်စွာသော် စေတနာမြတ် ရှေး၊ စာ-၁၀၂၊ က-၃၅

MN → adj¹ + adj² + hn ± np

- ချမ်းသာခိုင်ငြိမ်း အမြိုက်သီးကိုဝ် မငြီးလိုရာ ရှေး၊ စာ-၅၈၊ က-၉
ရွေးဆွတ်ရာဖြစ်သော မဟာနိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော
ရွှေပြည်ကြီးကို
- မဟာမင်္ဂလာရွှေအုပ် ကမ္မည်းမော်ကွန်းတပ်သပ် ရှေး၊ စာ-၉၇၊ က-၂၉
ဘုံမ် ၅ထပ် အင်္ဂါ ပြဿဒ်အရံဧကောင်တံ မဟာရံ
၂ထပ်လွှင့် တင့်တယ်သပ် ဧကောင်တံကြီးကို
- အဓိပတိ ပုဂံဝ သမ္မုဒ္ဒ အမည်တံ ရသပ် ဘုရား ရှေး၊ စာ-၈၄၊ က-၇
သ္မိုင်ဇယ် သာသနာတံလ္လတံ